

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг-курс «Публічне управління змінами»

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління сталим розвитком територій»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
публічного управління та адміністрування
Протокол № 1 від «02» січня 2024р.

м. Івано-Франківськ –2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Темати практичних занять
5. Самостійна робота
6. Індивідуальне завдання
7. Методи навчання
8. Система оцінювання дисципліни
9. Ресурсне забезпечення
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів
11. Контактна інформація
12. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Тренінг-курс «Публічне управління змінами»	
Освітня програма	Публічне управління сталим розвитком територій	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітній рівень	магістр	
Статус дисципліни	обов'язкова	
Курс / семестр	1/2	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 90 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 2 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 160 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета дисципліни
<p>Метою навчальної дисципліни тренінг-курсу «Публічне управління змінами» є формування у слухачів компетентностей і навичок, необхідних для ефективного управління змінами в публічному секторі. Це включає розуміння процесів реформування, розробку стратегій змін, аналіз впливу на суспільство, ефективну комунікацію та прийняття рішень. Основний акцент робиться на практичному застосуванні теорій управління змінами в умовах публічного управління та державної служби.</p> <p>Основними цілями навчальної дисципліни Тренінг-курс Публічна аналітика є:</p> <p>Формування управлінських навичок – розвиток компетенцій, необхідних для організації та впровадження змін в органах публічної влади.</p> <p>Опанування стратегій змін – вивчення методів і підходів до планування, реалізації та оцінки ефективності змін у публічному секторі.</p> <p>Розуміння контексту реформ – аналіз політичних, економічних і соціальних факторів, які впливають на процес змін</p> <p>Комунікація змін – навчання ефективним способам взаємодії зі стейкхолдерами, подоланню опору змінам і розвитку лідерських якостей.</p> <p>Забезпечення стійкості змін – вивчення інструментів для закріплення результатів і подальшого розвитку організаційних інновацій.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Модуль 1: Теорія та практика управління змінами в публічному секторі У цьому модулі розглядаються основні концепції та підходи до управління змінами, а також специфіка їх застосування в публічному секторі.</p> <p>Модуль 2: Стратегічне планування та впровадження змін у публічних організаціях Модуль присвячений розробці та реалізації стратегій змін, управлінню ризиками та забезпеченню ефективності впроваджених реформ.</p>
Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК.4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

ФК.6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР12. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПР13. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

ПР16. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

ПР112. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПР113. Вміння аналізувати дані щодо забезпечення сталого розвитку територій, управляти процесом розробки та реалізації публічних проектів, впроваджувати зміни при вирішенні питань сталого розвитку територій.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основи управління змінами: концепції та моделі	Вивчення ключових теоретичних підходів до управління змінами та їх застосування в різних сферах публічного управління.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Типологія змін в органах публічної влади	Знати: класифікацію та характеристики різних типів змін, що відбуваються в державному управлінні: стратегічні, організаційні, технологічні	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

		тощо	
3.	Тема 3. Фактори успіху та причини невдач в управлінні змінами	Знати: чинники, що впливають на успішність впровадження змін, а також поширені причини опору і невдач реформ.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4 Роль лідерства в процесах управління змінами	Знати: значення лідерських якостей для успішної реалізації змін, а також моделей лідерства, що сприяють ефективному управлінню змінами.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
5.	Тема 5. Оцінка ефективності змін: підходи та методи	Знати: методи вимірювання ефективності процесів змін і інструменти для аналізу результатів реформ в публічному секторі.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Розробка та впровадження стратегій змін у публічних організаціях: від планування до реалізації	Знати: етапи стратегічного планування та ефективні методи впровадження змін у публічних організаціях.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7	Тема 7. Управління ризиками у процесі впровадження реформ: моделі та підходи	Знати: розуміти процес ідентифікації ризиків, методи оцінки та стратегії їхнього мінімізації при реалізації змін.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
8	Тема 8. Стратегічне партнерство та залучення стейкхолдерів для успішної реалізації змін	Знати: стратегії залучення зацікавлених сторін і розуміти принципи побудови партнерських відносин для підтримки змін.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема1. Основи управління змінами: концепції та моделі	2
2.	Тема 2. Типологія змін в органах публічної влади	2
3.	Тема 3. Фактори успіху та причини невдач в управлінні змінами	2
4.	Тема 4. Роль лідерства в управлінні змінами	2
5.	Тема 5. Оцінка ефективності змін: підходи та методи	4
6.	Тема 6. Розробка та впровадження стратегій змін у публічних	2

	організаціях: від планування до реалізації	
7.	Тема 7. Управління ризиками у процесі впровадження реформ: моделі та підходи	2
8.	Тема 8. Стратегічне партнерство та робота зі стейкхолдерами в процесі змін	4
	Разом	20

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни Тренінг-курс Публічне управління змінами складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проєкту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Сучасні концепції управління змінами в публічному секторі	10
2.	Тема 2. Типологія організаційних змін у публічних органах різних країн	10
3.	Тема 3. Фактори успіху та невдач при впровадженні змін у публічних організаціях	10
4.	Тема 4. Стилi лiдерства та їх вплив на успішність змін у публічному секторі	12
5.	Тема 5. Методи оцінки ефективності змін у публічному управлінні	12
6.	Тема 6. Стратегії управління змінами в умовах нестабільного політичного середовища	12
7.	Тема 7. Ризики при реалізації реформ у публічному секторі	12
8.	Тема 8. Роль стейкхолдерів у процесі впровадження змін у публічному секторі	12
	Разом	90

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни Тренінг-курс Публічне управління змінами передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту на одну з тем:

1. Розробка стратегії управління змінами для органу публічної влади: кейсова модель
2. Аналіз ефективності впровадження реформ у конкретній публічній організації
3. Вплив стилю лідерства на успішність змін у публічному управлінні
4. Розробка плану управління ризиками під час реалізації змін у публічному секторі
5. Моделі залучення стейкхолдерів до процесу впровадження реформ:

порівняльний аналіз

6. Оцінка успіху або невдачі конкретної реформи в органах державного управління
7. Типологія змін у публічних організаціях: національні та міжнародні кейси
8. Розробка системи моніторингу та оцінки результативності змін у державній установі
9. Вплив зовнішнього середовища на процеси впровадження змін у публічному секторі
10. Інноваційні підходи до управління змінами у публічних організаціях
11. Порівняння моделей управління змінами в публічному секторі різних країн
12. Етапи впровадження змін у публічній організації: практичні рекомендації
13. Фактори, що впливають на опір змінам у публічному управлінні, та шляхи його подолання
14. Аналіз ролі корпоративної культури у впровадженні змін у публічних організаціях
15. Управління змінами в умовах діджиталізації та цифрової трансформації у публічному секторі
16. Впровадження принципів сталого розвитку через зміни в органах публічного управління
17. Стратегічне планування змін у контексті реформ децентралізації
18. Розробка комунікаційної стратегії для успішного впровадження змін у державній установі
19. Інструменти мотивації персоналу в процесі реалізації змін у публічному управлінні
20. Роль міжнародних організацій у впровадженні реформ у публічних органах управління

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 15 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 10 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) знання дефініції (5 балів);
- 2) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані літературні джерела:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Закон України «Про державну службу» від 15 грудня 2015 року № 889-VIII Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
4. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001 року № 2493-III Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Біла, С. О. (2021). *Теорія та практика публічного управління в Україні: Підходи до реформування* [Theory and practice of public governance in Ukraine: Approaches to reform]. Видавництво "Знання". С. 45-78
6. Гриценко, А. А., & Коломієць, І. М. (2020). *Стратегії публічного управління: Український контекст* [Public management strategies: Ukrainian context]. Центр навчальної літератури. С. 102-127
7. Ткаченко, В. В. (2019). *Управління змінами в умовах реформування публічного сектору України* [Change management in the context of public sector reforms in Ukraine]. Видавництво КНЕУ. С. 55-89
8. Романенко, Є. О., & Левицька, О. М. (2020). *Ризики та виклики управління змінами в публічному секторі України* [Risks and challenges of change management in the public sector of Ukraine]. Видавництво НАДУ при Президентові України. С. 30-62
9. Сідоренко, О. В. (2021). *Оцінка ефективності реформ у публічному управлінні: Методологічні підходи* [Evaluation of the effectiveness of reforms in public management: Methodological approaches]. Видавничий дім "Слово". С. 120-145
10. Brinkerhoff, D. W., & Crosby, B. L. (2002). *Managing policy reform: Concepts and tools for decision-makers in developing and transitioning countries*. Kumarian Press. P. 78-101
11. Buriak, P. Yu., & Poltorak, V. A. (2019). *Upravlinnia zminamy u publichnykh orhanizatsiakh* [Managing changes in public organizations]. Naukova Dumka. P. 67-89
12. Clemens, M. A., & Dombrowski, T. (2010). *Reforming government: A practical guide for leaders*. Oxford University Press. P. 154-178)

13. Portnikov, V. I. (2020). *Stratehichne upravlinnia reformamy u publichnomu sektori* [Strategic management of reforms in the public sector]. Vydavnytstvo Lvivskoi Politekhniky. P. 50-72
14. Hayes, J. (2018). *The theory and practice of change management* (5th ed.). Palgrave Macmillan. P. 90-115

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Шийко Віра Ігорівна	<ol style="list-style-type: none"> Academia Pomorska w Slupsku, сертифікат, тема: Актуальні проблеми викладання фінансових предметів у вищій школі, 30.12.2019 (180 год, 6 кредитів) International scientific and pedagogical traineeship MAY 16 – JULY 30, 2022, UKRAINE – LATVIA – POLAND – TURKEY 180 Hours (6 ECTS credits), ID 22902168, ISCSEES 2022 <u>Зимова економічна школа 2024 “Україна-ЄС, кроки до вступу: регіональний вимір”</u>, січень 25-31, 2024 (30 год, 1 кредит), #WES-KHMNU-2024/932

11. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра публічного управління та адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57</p> <p> каб. 115 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> https://kpua@pnu.edu.ua</p>
Викладачі	<p>Шийко Віра Ігорівна, к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування</p>
Контактна інформація викладачів	<p> olha.zhuk@pnu.edu.ua</p> <p>Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00</p>

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

Віра ШИЙКО